

BÁCSKAI KÖZÉRTDEK

Megyei érdekű társadalmi és közgazdasági hetiközlöny

A Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal KULA, TELEFON 14 Hirdetések árszabás szerint Nyílt-tér soronként 30 fillér	KISS GYULA B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. elnöke SZERKESZTŐSÉG BERCSÉNYI JÓZSEF B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. főjegyzője	Főszerkesztő BERKOVITS REZSŐ Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK	Előfizetési díj negyedévre 2 K félévre 4 K, egész évre 8 K Egyes szám ára 20 fillér Megjelen vasárnap
---	---	---	--

XVII. évfolyam

KULA, 1913 szeptember 21.

38. szám

A pénzügyminiszterium munkaprogramja.

Megoldják a földgáz kérdését. — Nem léptetik életbe az adótörvény revízióját. — A városok ügye.

A levegő tele van nagy pénzügyi reformok terveivel.

A mi nagy és szomorú közgazdasági gyámoltalanságunkban minden szem a pénzügyi kormány akcióit figyeli és általános az érdeklődés, hogy mit terveznek a pénzügyminiszteriumban, Teleszky János pénzügyminiszter távollétében a miniszterium vezetője, Madarassy Gábor államtitkár érdekes tájékoztatást közölt, hogy milyen reformokon dolgoznak a pénzügyminiszteriumban.

— A pénzügyminiszter úr — mondja Madarassy — most egyetlen dologgal foglalkozik s ez a földgáz kérdése. Egyelőre kizárólag ez a munkaprogramja, mert a földgáz-kérdés oly nagyjelentőségű, bonyolult és nehéz, hogy egymaga kitölt egy egész munkatér és a miniszteriumban sok munka erejét veszi igénybe. A pénzügyminiszter úr legközelebbi egész munkásságát a földgáz-ügynek óhajtja szentelni, ez most egyik legéletbevágóbb és legfontosabb aktuális gazdasági kérdésünk. Egyelőre különben semmi figyelemre méltóbb reform nem készül a pénzügyminiszteriumban. A budget-évet áthelyezték és költségvetési évünk ezután júliustól június végéig tart. Mivel pedig a jövő év első fele a költségvetés szempontjából csonka marad, törvényjavaslatot fogunk előterjeszteni, hogy az 1914. év első felére a folyó év első felének megfelelő költségvetési összeg szavaztassék meg. Ebbe a költségvetésbe

természetesen főleg a rendes kiadásokat vesszük föl, a rendkívüliek közül csak amelyek sürgős és halaszthatatlan természetűek. A még föl nem vett rendkívüli kiadásokat azután az 1914. és 1915. évek budgetjeibe helyezük el.

Az adótörvények revíziójára vonatkozólag az államtitkár az alábbi érdekes nyilatkozatot tette:

— Az adótörvények revíziójáról szó sincs. Hogy egyáltalában mikor lesznek az adótörvények életbeléptethetők, az ma még teljesen bizonytalan. Hatálybaléptetésére, sem a törvények esetleges módosítására, vagy javítására vonatkozólag semmiféle elhatározás és intézkedés a pénzügyminiszteriumban nem történt. Azt hiszem: ezekről jó ideig szó sem lehet. Az életbeléptetésről sem. Még nagyon rövid idő múlt el, mióta az adótörvények életbeléptetését elhalasztották s azok a súlyos indokok, amelyek jogosulttá tették az adótörvények életbe nem léptetését, még ma is főnállanak. Az általános gazdasági helyzet, fájdalom, még ma is a lehető legszomorubb s így az adótörvények kérdése egyelőre nem aktuális. A balkáni békétől pozíciónk és hitelképességünk megerősödését, pénzügyi helyzetünk megszilárdítását várjuk. S ha a béke tartós lesz, remélhetőleg gazdasági életünk is föllendül.

— Mozgalom indult meg, hogy a katonai szolgáltatásra berendelt kisiparosok adóját engedjék el.

A katonai készenlét az államot is sok jövedelemtől fosztotta meg. A távollevő katonákban az állam legjobb fogyasztóit nélkülözte és így tekintélyes összegektől esett el. Tehát minden fillérre szükség van és azért nem gondolnám, hogy a katonai szolgálatra berendelt kisiparosok adója elengedhető volna. De úgy tudom, hogy éppen méltányossági okokból ez adónak a behajtását a pénzügyminiszter úr egyelőre fölfüggesztette.

Még egy kérdésről nyilatkozik érdekesen az államtitkár. Ez a kérdés: a városok hiteligényeinek kielégítése, községi takarékpénztárak fölléptetése és az egységes típusú kölcsönkötvények kibocsátása; pénzügyi problémáink legaktuálisabbjai. Hogyan fogadták ez eszméket a pénzügyminiszteriumban és mit tartanak azok kivihetőségéről? Erre vonatkozólag Madarassy a következőket mondta:

— Városaink ma már nagy fényűzést fejtenek ki, rohamlépésekkel akarják a kis Budapestet, vagy a kis Páriszt megteremteni. És ami a legnagyobb baj: nem jól választják meg beruházások és kölcsönműveletek időpontját. A városok hiteligényeinek ilyen kielégítése meglehetősen nehéz. Kivihetőségének elég akadálya van, de őszintén szólva, a mai válságos gazdasági helyzet annyira nem alkalmas e tervek megvalósítására, hogy nem is találom aktuálisnak s jelenleg legalább célravezetőnek, e különben nagyfontosságú kérdés részleteibe bocsátkozni.

Neveljünk önálló gondolkozású embereket!

Irta Gosztonyi Margit tanárnő.

I.

Az angolok nevelési rendszerének legnagyobb érdeme, hogy a gyermekkel mindenkor úgy bánnak a szülők és nevelők, mint a társadalom leendő hasznos tagjával, szóval mindig a későbbi egész embert látják és becsülik benne. Ennek a felfogásnak üdvös eredménye, hogy nem bálványozzák, de nem is nézik le azt a kis gyenge teremtet, ki gyámoltásukra szorul, hanem komolyan veszik minden ügyét-baját.

Bizony sokat nyernénk nemzeti életrevalóságban, ha ebben is követnők e hatalmas és művelt nép példáját.

Különösen két, meggyőződése szerint nálunk leginkább elhanyagolt téren, t. i. az önállóságra való nevelés és a kedélyképzés terén kellene nagyobb buzgalommal tanulmányoznunk és megvalósítanunk mindazt, amit a civilizációban előrehaladt nemzetek mint a gyakorlati életben kipróbált és fényesen bevált elveket hirdetnek.

Ami az önállóságra való nevelést illeti, elfogultság nélkül alig mondhatjuk, hogy nincs még sok tennivalónk. Aránylag igen kevés nálunk az önálló, független gondolkozású és magában álló ember.

Már pedig a nevelés végső célja, hogy tökéletes ember váljék a gyermekből, olyan t. i. kinek testi-lelki erőt úgy fejlesztették, hogy az élet minden körülménye között tudjon magán segíteni.

Első sorban természetesen a testi nevelés fontosságától legyünk áthatva. Nagyon régi és elkoptatott, de kellőleg még sem méltányolt elv: ép testben ép lélek.

Edzzük, erősítsük a gyermeket, amennyire csak lehetséges; azonban ne feledjük, hogy az

óvatosság és böles mérséklet sehol sem oly fontos, mint itt, mert az élet egyik legfőbb javáról: az egészségről van szó. Csak teljesen hasznosnak és kivihetőnek tapasztalt eszközökkel éljünk és kontárak szavára soh'se hallgassunk.

Kérem Magyarországon e megjegyzés egy cseppet sem fölösleges, mert valami bámulatos hajlama van népünknek a kuruzslókban többet bízni, mint a legtanultabb és ügyesebb orvosok tanácsában. Gyakran még az intelligensebb osztály sem lát egyebet az orvosban, mint receptíró gépet. Messze van az idő, hogy az orvost mint az egészség őret tiszteljék.

Pedig mennyi bajt, betegséget lehetne megelőzni, illetve kikérülni, ha a gyermekeket oly orvos tanácsai alapján nevelnék, ki születésüktől fogva ismeri őket. — Majd akkor nem hallanók, hogy a leánygyermek kikap, ha élénkebben ugrál, mert hát az nem való neki. Nem hiszem, hogy akadna orvos, aki azt tanácsolná a mamának, hogy leánykáját zárja el a napfénytől, nehogy szeplőket kapjon, vagy megbarnuljon a bőre. Mintha bizony a leánynak nem lenne szüksége erőre, egészségre. Ne a törékeny, üvegházi virágokra, hanem erős, egészséges, élettől viruló leányokra legyenek büszkéek az anyák!

Legyen a gyermek (akár fiú, akár leány) bátor, társadalmi fellépésében épügy, mint otthonában. Kivált a leány nevelésénél ügyeljünk erre. Ne nőjön fel abban a lelket benítő gondolatban, hogy születésénél fogva gyenge lény, ki örökös fizikai és erkölcsi védelemre szorul; különben egész élete idegrontó rettegésben és örökös félelemben morzsolódik le. Mennyi hiábavaló idegizgalmat állnak ki oly nők, kik bármi okból magányosan élnek. A legkisebb zajra megriadnak.

Nincs talán egyetlen nyugodt éjszakájuk sem; mindig rettegnek, ha babonásnak: holmi kísértéktől, ha nem: hát betörőktől. Hiába magyaráznók nekik, — hogy nincs okuk a félelemre, — mindjárt azt vetik ellen: „Nincs férfi a háznál, ide könnyebben betörhetnek, mint máshova!” Ismertem egy öreg asszonyt, ki addig nem nyugodott, míg nyomorék fítestvérét magához nem vette, — s midőn kérdeztem tőle: „Ugyan mi védelmet nyújthatna neki egy esetleges betöréskor az a beteg ember?” — azt válaszolta, hogy elég, ha tudja, hogy férfi van a háznál. Mily szánandók az ily nők! Szinte rögeszméjükké válik az a gondolat, hogy erőszakos halállal mulnának ki, s reszketnek miatta egy-hosszu-életen át. Ha fiú ily gyáva, félnék és ideges, kétszeresen szerencsétlen, mert még neveléses is. Sőt akadáhatnak ostoba pajtások, akik nagy bravúrnak tartják az ily vitéz legényt jól megjjeszteni s könnyen egész életére kiható bajt szerezni neki.

Épen azért rá kell szoktatni a gyermekeket, hogy egyedül is merjenek meghálni egy szobában. Nem boszorkányság ez. Csak ne engedjük, hogy buta dajkamesékkel izgassák föl képzelődésüket, vagy ne irányítsuk rá szándékosan figyelmüket, hogy sötétben vagy egyedül, félni lehet és kell. Itt is legtöbbet a példa tehet. Ha látják, hogy környezetük kineveti a gyávákat, ők is hasonlóképen cselekednek. Csak figyeljük meg a játszó gyermekeket! Nem az-e a leghatásosabb eszközük egymás tüzelésére: „Nem mered megtenni!” Ha belehalna is megtenni, csak ki ne gúnyolják. A társaságban nevelkedett gyermeknél ritka eset is a félszesség és félnékenység. — A szülők és nevelők pedig a világot se árulják el a kicsikék előtt, ha esetleg meg van bennük e gyengeség, különben maguk teszik tönkre a gyermek idegeit. Ismertem egy asszonyt, ki képes volt alvó leánykáját felkelteni legmélyebb álmából, ha egy kis zörejt hallott. „Jaj, nem rablók jönnek?” s a gyenge jószággal kettesben reszkettek fél éjszakán keresztül. Hogy e leány-

Szalay József.

Paripás községe e hó 16-án ülte meg nagy pompával közszeretében és közbecsülésben álló községi jegyzőjének 25 éves szolgálati jubileumát. Ezen ritka, szép és lélekemelő ünnepélyre nagyban készült a dacára ünnepi köntösben láttuk az egész községet, amidőn a 9 órai vonatról beözönlő barátai, tisztelői és rokonait tekintélyes számban. A vendégek soraiban ott láttuk a vármegye népszerű alispánját Scultéy Ferencet, a hódási választókerület közszeretében álló képviselőjét, Ertl Jánost, Szemző Károly járási főszolgabírókat a járási tiszt és községi jegyzői kar élén; Szalay Lajos kir. tanácsos, Újvidék város iry. főpolgármesterét; a vármegyei jegyzői egyület főtitkárát Kiss Gyula elnök vezetésével; a hódási kir. járásbírókat, a tanítótestületet stb.

A vendégeket a paripási, díszben kivonult zenekarával és sorfala között kísérte azokat a díszan feldíszített templomba, ahol a rk. lelkész főnyes segédlettel zenes egyházi kísérettel celebrált az istentiszteleten.

Az istentisztelet után átvonultunk a község-háza tanácstermébe, ahol a járási főszolgabíró elnöklése alatt folyt le az a nevezetes képviselő-testületi közgyűlés, ahol a zsutolásig megtelt teremben, a paripási rk. lelkész mellett a tőle megszokott kedves ékesszólásával a nap jelen-tőségét és az ünnepelt jegyző hervadhatlan érdemeinek hosszú láncolatát, — majd a vármegyei jegyzői egyület nevében Bercesényi József együleti főjegyző, a járási jegyzőikar nevében pedig Maar József militáris jegyző üdvözölte, átnyújtva egy díszes keretű festményt, amelyen művészi csoportosításban vannak feltüntetve azok a paripási köz-épületek, amelyek mind ekesen hirdetik az ünne- peltnek a község fejlesztése körül megörökített érdemeit — a járási szolgabírói tisztikar és a járási jegyzőikar remek szép ajándékát; míg a község ajándékát, egy ezüst író- és dohányzó- készletet, díszes ezüstbe foglalt állóórával a pa- ripási rk. lelkész nyújtotta át szép szavak kísé- retében. Miután a jegyző megható szavakban tolmácsolta haláját és a közgyűlés a lefolyt ün- nepély minden fazisát jegyzőkönyvében megörö- kíteni elrendelte, a vendégek a közgyűlés után az ünnepelt vendégszerető házába vonultak, ahol kedves családi körben folytak le a további szí- vélyes üdvözlések.

Delben mintegy 150 teritékes ebédre jöttek össze az ünnepelt tisztelői. Ugy a választékos menü és italok jósága, valamint a kifogástalan kiszolgálás és a szebbnél-szebb hölgyek díszes koszorúja igen élénk hangulatot varázsolt az ün- nepély gyülekezetbe. Üdvözől szónoklatokban sem volt hiány, melynek sorozatát a Királyra Ertl János a kerület képviselője kezdte meg. Nagy ha- tással és szép szavakban üdvözölte az egész község nevében egy Kópi nevű fiatal gazda, az ünnepeltet hálatelt szavakban azokert a sok jók- ért amelyben az ünnepelt a község lakosságát állandóan részesítette és annak fejlődését hat- hatóan elősegítette; szép szavakban üdvözölte a hódási járás jegyzői kara nevében Kézsmárky Béla szentlőpi, a vármegyei jegyzői kar ne- vében Kiss Gyula együleti elnök, a hódási járás- bíró a bíróság nevében. A vendégekre a községi

sjegyző mondott felköszöntőt. Sokan üdvözölték az ünnepeltet táviratilag, melyek közül lelkes vissz- hangra talált a vármegye főispánjának meleg sürgönye. Nagy hatással volt Szalay Lajos nyug- polgármester felköszöntője is Paripás község de- rék lakosságára és Ertl János képviselő beszéde, a ünnepelt jelen levő volt hét bírójára mint a községi jó egyetértésnek legszebb szimbólumára.

A szép ünnepély még sokáig együtt tartotta az ünnepelő községet, a vendégek nagy része azonban a legszebb emlékekkel szívében a dél- utáni vonattal elutazott a szélrózsa minden irá- nyába.

Hirek a megyéből

Alispánunk tanulmányuton. A vármegyei tisztviselők országos egyesülete igazgatójának, Horváth József volt országgyűlési képviselőnek kezdeményezésére, az ország számos törvény- hatóságából sok tisztviselő megy tanulmányútra Poroszországba, hogy az ottani mintaszereinek tartott közigazgatást közelebbről megismerje s aztán az ott szerzett gyakorlati tapasztalatokat itthon, a saját hatáskörében értékesítse. Bács- Bodrog vármegye tisztviselői közül a központból, Scultéy Ferenc alispán és Tárcazy Dezső zombor- járási főszolgabíró vesznek részt az érdekes és hasznos kiránduláson. A porosz belügyministe- rium értesítette Sándor János belügyminis- ter, hogy örömmel áll a tanulmányozók rendelkezé- sére és gondoskodni fog kellő fogadtatásukról. Horváth József dr., az országos egyesület igaz- gatója már Berlinbe utazott. A tisztviselők 23-án indulnak el Budapestről és tíz napig időznek Poroszországban, hogy a járási szervezeteket megismerjék.

A kolera Bács megyében. E héten tör- tént megbetegedésekről és halálesetekről — ma szombaton d.e. illetékes helyeken beszerzett ad- atok szerint a következőkben referálunk: *Szentta- máson* az elmúlt napokban három haláleset törté- nt: Horvát Mihályné, Horvát Mátyás és még egy asszony haltak meg ázsiai koleraiban. Jelen- leg nem fekszik egy beteg sem és ha 5 nap alatt újabb eset nem lesz, úgy a község a szigorú ellenőrzés alól felszabadul. Egyelőre katonák és esendőrök végeznek őrszolgálatot. — *Obecsén* e héten hárman haltak meg ázsiai koleraiban; je- lenleg négy beteg fekszik. Pakits és Gavrics nevű emberek tegnap haltak meg. — *Temerin* község- ben egy tíz éves fiúcska, Nagy István, éhgyo- morra lekváros kenyeret és mosatlan szőlőt evett. A fiú kolera gyanús tünetek között megbetegedett és a bakteriológiai intézet távirati értesítése sze- rint ázsiai kolera esete forog fenn. A gyerek szerencsésen túl van minden veszélyen; ját- szik és vidám. A halál torkából egészségesen került ki. A községben több eset nincs; még gya- nus megbetegedés sem. — *Kölpény.* Csütörtökön Sávai István 55 éves téglagyári munkás ázsiai koleraiban megbetegedett, de már annyira jobban érzi magát, hogy újra munkába kívánkozik. A téglagyárban több szenttamási ember van és ta- lán ez uton jutott a bajhoz. Más eset községünk- ben nem fordult elő. — *Adán és Csurogon* a kolera megszűntnek tekinthető.

Telefon. A baja—bezdán—zombori h.e. vasutvonal mentén fekvő községekben a telefon megnyílt. Táviratok leadására is a telefont fog- ják e községekben felhasználni.

ből félnék, ideges asszony lett, mondanom sem kell. Beleneveltek!

Ne tartsunk attól, hogy annak a sokat han- goztatott és rosszul értelmezett nőességek árt, ha bátrakká neveljük leányainkat. Zrínyi Ilonánál magasabb női eszményt nem találunk a magyar történelemben, pedig epenséggel nem volt nyul- szivű. Ha ellenben egy kicsit vizsgálódunk, a mindennapi életben épen azt látjuk, hogy a leg- házsártosabb és kiállhatatlanabb nők a leggya- vábbak; sőt a férfiaknál is hasonló tünetek ész- lelhetők. Azok a nagyon alázatos, igen szelid emberek gyakran valóságos zsarnokok közvet- len környezetüknek. Valahol csak ki kell adni az elnyomott energiát!

Amint eléri azt a kort a gyermek, hogy maga tud felöltözni, hagyjuk magára, legfeljebb csak felügyeljünk öltözködésénél; hadd szokdék magára a cipőjevel stb. Nagyon helyes szokás, ha minden gyermek önmaga tartja rendben s tisz- togatja ruháit és lábbelijét, még ha vagyonosabb családnak sarja is. Az iskolás gyermeknek is van erre ideje. Az sem lenne égbekiáltó hiba, ha a fiút is megtanítanók annyi kézimunkára, hogy ruháját kijavítani, egy-egy gombot fölvarrni tud- jon. Kérdés, milyen élethelyzetbe jut; lehet, hogy soh' sem lesz szüksége erre a tudományára, de airtalmára sem válik, annyi bizonyos.

Bamulatos, hogy épen korunkban, midőn a civilizatio annyira felfokozta igényeinket, mily egyoldalavá teszi az embert az u. n. szakképzés. A családi nevelésnek teljes erővel arra kell tö- rekedni, hogy ellensúlyozza a modern társadalmi életnek ezen hátrányos oldalát.

Értessük meg a gyermekkel, hogy legna- gyobb úr, ki nem szorul senkire, ki tud magán segíteni. Robinson életét miér olvassák oly mohó gyönyörrel a leányok épügy, mint a fiúk? Mert látják benne, mennyire találekönnyű, életrevalóvá teszi az embert a szükség. Miér kedvelik jobban azokat a játékokat, melyeket maguk csinálnak? Mert érzik az alkotás gyönyörét; — emelkedést Isten felé. Épen azért már csirájában kell helyes

irányba terelni az gyermekek szunnyadó erőit; egyet sem szabad elhanyagolni, pláne elnyomni, azzal a maradé felüggyel védekezve: erre nincs szüksége, avagy ez nem leányok vagy fiúak való. Amióta a nő előtt is megnyíltak a kenyér- kereső pályák, épen neveléses az ily megjegy- zes. A leányt époly sokoldalú nevelésben kell részesíteni, mint a fiút, hadd szokják önállóság- hoz; neki époly öntudatos életet kell élnie, mint a férfiak. Csak aztán arra ügyeljünk, hogy ha sokhoz is ért a gyermek, ne bizakodjék el isme- reteiben és ügyességében. Éreztessük vele, hogy az egész természetes dolog, miér épen nincs oka kevélynek lennie. Nem tartok semmit oly kiállhatatlannak, mintha valaki mindenbe bele- kontárkodik, s mindenhez jobban akar érteni, mint más. Ne magasztaljuk a gyermek munkáját, — legfeljebb néhány elismerő szóval buzdítsuk haladásra, akkor majd szerény marad.

Szükséges a szülői felügyelet, de hagyjuk meg a gyermeknek az öt koránál fogva megillető szabadságát; különben folyton támaszt keres, egész életében elhetetlen marad. Mily szabadon és könnyedén utaznak az amerikai, vagy német nők! Senkinek sem jut eszébe megbotránkozni náluk, ha a leányok kísé- rő nélkül utaznak. Nincs szükségük érenyörökre. Biztos fellépésük, kel- lemes, szerény modoruk, műveltségük, megóvja őket minden kellemetlenségtől. Micsoda lealázó gondolat egy fiatal nőre, hogy idősebbek ellen- őrzése nélkül még jóformán a szomszéd városba sem mehet. Mintha örökösén arra akarnák figyelmeltetni, hogy gyenge, gyarló teremtes. Ho- gyan fejlődjék ki benne a nemes önbizalom, az erős jellem alapja.

A nő ép oly értékes tagja a társadalomnak, mint a férfi, következézőleg az emberi jó tulajdo- nokat épügy kell apolni benne, a hibákat pedig inogatni. A régi nevelési rendszerben túlságos nagy súlyt fektettek a nemi különbségek tekin- tetbe vetelésére, s hogy az u. n. férfiaságnak vagy nőességnek ne irtsanak, igen gyakran kedvez- tek oly gyengeségnek, mi látszólag élesen vona

Sztapár községben is megnyílt a telefon- állomás néhány előfizetővel.

Változások a vasúti menetrendben. A m.kir. államvasutak téli menetrendjében 1913-14 évre beálló változásokról kaptunk értesítést. — Bács megyére nézve abban csak két kis változás foglaltatik. Ugyanis október 1-én megszűnik a Nagyfény—Csantavéri éjeli vonatpár és a Baja—Bezdán—Zombori vonalon, a Zomborból jelen- leg d.e. 8.57-kor induló vonat, Zomborból d. u. 12.35-kor fog indulni.

Bogyán. A m. kir. földmívelésügyi minister 68629 sz. 1913 határozatával megengedte Bogyán község legujjabban armentesített közlegelőjének egyénekenkénti fölöstását.

Palánka. A községi pótadót 86% -ban álla- pitotta meg a képviselőtestület. — Az újvidéki szerb színtársulat 12 előadást fog itt tartani. —

Topolya. A község 30.800 K-ért vette ki a bor és husfogyasztási adót. Hat év előtt 27.000 K-ért, 3 év előtt 30.000 K-ért bérelte ezen adó- kat a község. Az első 3 évben 19 ezer K haszna maradt a községnek, de a mult évben már rá- fizetett, amit a csempészetnek tulajdonítanak. Újévtől kezdve az ellenőrzésben is változások lesznek. — Négy új tantermet rendeztek a nyár folyamán. A zárdaiban is egy új osztályt épített gróf Zichy Béla.

Községi közgyűlés.

Kula, 1913. szept. 19.

A mai rendes közgyűlés tárgysorozatán 20 ügy szerepelt; ezek közt első helyen az 1914 évi közs. költségvetés-előirányzat. Pedig ez a tárgy maga is kimerítene egy ülést. De a tapasztalatok úgy látszik azt mutatták a multban, hogy az ilyen száraz számhalmaznak, melyet minél gyorsabban felolvassanak, nem igen akarják a községi képv- selők az idejüket feláldozni. Pedig kétségtelen, hogy ennél fontosabb tárgya a közgyűlésnek alig akad.

A mai gyűlésre is lassan szállingóztak a képviselők és részben a hetivásári elővásárlás szabályozása, másrészt a heti állatvásár át- helyezése érdekelte volna inkább nagyrészüket.

Miután Zimmermann Miklós községi bíró az ülést megnyitotta, Kugler Béla közs. jegyző Kersch Mihály kulai rk. plebános, képviselőtestületi tag elhunytáról emlékezett meg, kinek ravatalára kos- szorút helyezett és a képv. testület tagjai teme- tésén résztvettek. — Néhai Kersch Mihály he- lyébe Szántó Flórián virilis-póttag lépett.

Az 1914. évi községi költségvetés-előirány- zat tárgyalásánál főleg sztapári Récsy Ede dr. szölt az egyes tételekhez és bekívánta a részle- tes adatokat. Az alapos tárgyalás délig tartott.

Nagyobb feltűnést keltett, hogy Kula köz- ségnek 17000 K községi adókövetelése van, mely mint *hátralék* szerepel, s melynek igen nagy ré- sze még Kugler Béla községi jegyző hivatali mű- ködése *előtti időből* származik. Ezeknek, saj- nos legnagyobb részbe behajthatatlannak jelezte az előjáróság által. Dr. Récsy Ede indítványát, hogy e hátralékok 1913 december 31-ig behaj- tassanak — a közgyűlés elfogadta. A hátralékok felszaporodásához egyéb körülményeken kívül az is hozzájárult, hogy a mult ősszel, a háborus előkészületek idején, a végrehajtásokat felsőbb utasítás alapján szüneteltették.

A költségvetés bevételi rovatába utólag be-

meg a határt a két nem között. A leányokat ér- zelgősekké, a fiukat pedig erőszakos, durva, követelő emberekké nevelték akárhányszor. A leányt finyássa, kényes kisasszonnyá tenni sze- rintük böles dolog volt. (Tisztelet a kivételeknek). Épen nem ideálom a rideg spártai anya, ki szé- gyennek tartja megsíratni a hazaért elesett fiát; de az apának könnyei, melyeket meghalt gyer- mekéért hullat, szintén megalázók, ellenkezőleg tiszteletreméltók. A mely érzés nem lehet kizáró- lagos sajátja egyik nemnek sem. Az igaz, hogy a nők természetől fogva inkább hajlanak a szen- timentálizsához, de arravaló a nevelés, hogy sa- bályozzuk, irányítsuk és nemesítsük azt, ami a lélekben ébred, új hajlamokat, képességeket ugy sem adhatván a gyermeknek. Csakhogy több erő és képesség csirája van ám a gyermek lé- lekben, mint a mennyit feltételezni szokás. Már a két nem között vont merev párhuzam is mu- tatja, mily felületes, hibás a az általános vélemény pl. midőn felsorolják a férfi vagy nőerényeket. A gyakorlati életben csak emberi erényekkel és bűnökkel találkozunk, egyénekenként változókkal.

Epen ezért ne hallja az a kislány, hogy fi- testvére kiváltságos lény, akit már gyermekko- rából fogva kiszolgálania illik. Becsüljék egymást a gyermekek, de komoly alapja legyen ezen ér- zésnek, nem amaz ősi fölfogás. A szülő is tar- tozik becsülni, sőt tisztelni gyermekét — bizonyos határig; de ne azért bálványozza az egyiket, mert történetesen fiú s nézze le a másikat, mert csak leány. Oh, a gyermek igazságérzete észreveszi ám ezt, s még felnőtt korában is keserűséggel gondol rá. A gyermek legnagyobb kincsét, a kedélyt mérgezheti meg az ily igazságtalanság. Tehát nagyon csinján kell bánnunk vele, annyi- val is inkább, mivel az ifjúkori benyomások a legélekenbben. Amint észreveszi, hogy kivételt tesznek egyik, vagy másik testvérel, azonnal feltámad benne a kérdés: „Miér?” Azt hisszük megnyugtató a válasz, hogy mivel te fiú, vagy leány vagy? Az elnyomott fél elkeseredik s már kicsi korában elégedetlen lesz sorsával.

vetek
ez év
Récsy
hátral
dittas
kor k
felada
vállal
köze
adatu

nál a
Ede i
rendl
kijavi
botrá

ebbol
(Lap

pitott

előír
annal
iskola
K-ny
ben
csőn
a pő
volna
tak,
tétéle
zésér
törles
vétet

tott r

gyat
árver
szó,
tőzse
kerül
3 óra
term
K, m
tétéle
lékár
testü
A me
kész
hátra
mat
ezen
penz
anna
berb
3 hó
telen
hogy
irány
de m
bőrlő
hogy
relme
jától
nak
házb
tarto
vevő
kama
berlő
hagy
képv
val

radt.

gári
dödr
gyer
miat

ügye
keme
tized
A te
rend
inté
a ta
lehet
kat
díjat
felm

gató
azza
isme
pot;
járul
stb.
lőja
igaz
ki v
zár
háro
nok,
levő

testi
mon
súly

vettek e 17ezer K-nyi tartozásból 4000 K-t, mint ez évben valószínűleg befolyandó összeget. — Récesy Ede dr. kívánatosnak jelezte, hogy e hátralékok eredetere vonatkozólag vizsgálat indíttassék, hogy megállapítható legyen, ki és mikor követett el mulasztást. Azonban ily hálátlan feladatra a közs. képviselők közt nem akadna vállalkozó és egyébként is, vannak erre hivatott közegek, akiknek az ellenőrzés első sorban feladatuk. Ezért e fölött napirendre tértek.

A költségvetés egyes tételeinek tárgyalásánál a régi jegyzői lakra vonatkozólag dr. Récesy Ede indítványára elhatározták, hogy azt némileg rendbehozzák, az utcai homlokzatot és tetőzetet kijavíttatják, hogy az épület a község közepén botrányos állapotban ne disztelenkedjék.

A községnek összesen 114 hold földje van: ebből 19 hold van jó áron bérbeadva, a többi (Lapos-kaszáló) csupán legelőnek használható.

Az 1914. évi községi adót 71% -ban állapították meg.

Ezután a folyó évi községi pótköltségvetési előirányzat került tárgyalásra. Legnagyobb tétele annak az a 10000 K kiadás, melyet a bélapusztai iskola építési költségeire felvett ideiglenes 16ezer K-nyi kölcsön visszafizetésére vettek fel. E részben már volt jóváhagyott határozat, hogy a kölcsön 2 részletben fog visszafizettetni, de mivel a pótköltségvetés a községi adót 12%-kal emelte volna, dr. Récesy Ede indítványára úgy határoztak, hogy e 16 ezer K négy év alatt 4000 K-ás tételekben lesz törlesztendő. Az iskola berendezésére felvett 2000 K-nyi összeg a pótköltségvetésbe felvételre, vagyis a 4000 K-nyi kölcsöntörlesztéssel együtt 6000 K és a kölcsön kamatai vétettek fel a folyó év terhére.

A közs. pótdó 1913-ra 10% -ban állapították meg.

Már alig maradt idő, hogy a harmadik tárgyat elintézzék: a Czucz-féle hagyatéki ház elárverezésére vonatkozó árverési feltételekről volt szó, melynek kapcsán Fürst Lipót Gyula nagytözsés jelenlegi bérlő kérvénye is tárgyalás alá került. Az árverés f. hó 28-ik napjának délután 3 órájára tüzetett ki a kulai község háza tanács-termébe. Kikiáltási ára 15ezer K; bánatpénz 1500 K, mely árverező által a magasabb ajánlat megtevése után azonnal az ajánlott összeg tíz százaléka kiegészítendő. A vevő csak a képviselőtestület jóváhagyása után lép a ház tulajdonába. A megyei jóváhagyás után 30 napra a vételár fele készpénzben kifizetendő, másik fele mint vételár hátralék illetéktelenesen bekebelezhető 6% kamattal megtérítése mellett. Hat hónapig maradhat ezen összeg bekebelezve. Azután a vevőnek készpénzben kell azt lefizetnie. A mostani bérlő, ki annak idején oly feltétellel kapta az épületet bérbe, hogy bármely napon felmondhat a község 3 óra és jelen esetben nov. 20-án lenne kénytelen kiköltözni, azt kérte a képviselőtestülettől, hogy május 1-ig a házban maradhasson. Ez irányban a képviselőtestület még nem döntött, de megbízta az előjáróságot, hogy a jelenlegi bérlőt szólítsa fel nyilatkozattételre arra nézve, hogy amennyiben a községi képviselőtestület kérelmének helyt adna, hajlandó-e az árverés napjától a házáért elért összeg 7 százalékos kamatának összegére kiegészíteni az általa fizetendő házbért. Mivel az árverési vevő a házat kifizetni tartozik, úgy a község addig míg az épületet vevő birtokba nem veheti, a vevőnek 6-7% kamattal megtérítést fog nyújtani. Ha tehát az eddigi bérlőt a régi bérösszeg mellett még félévig bennhagyná, ez a Czucz-alap veszteségével járna. A képviselőtestület ily értelemben határozott és jóval 12 óra után szétoszlott.

A többi 17 tárgy a hétfői közgyűlésre maradt.

Hirek

Szülők figyelmébe. A kulai községi polgári fiu- és leányiskolában e hó végén megkezdődnek a beiratások. Azok a szülők, akik eddigi gyermekeiket más polgári iskolában helyszüke miatt el nem helyezhették, itt beirathatják őket.

A kulai községi iparostanonc-iskola ügye most rendben van. Az új felügyelőbizottság kemény munka után rendbe hozta ezt a két évtizeden át teljesen szabadjára hagyott intézményt. A teljes anarchia helyére lelkiismeretes kezelés, rend és pontos számadások kerültek végre. Az intézmény 900 K államsegélyben részesül most; a tanítók fizetését felemelték, s a tandíjat amint lehet egészen megszüntették. A régi „hátralékosokat” nem zaklatják — aki igazolta, hogy a tandíjat annak idején kifizette, az újbóli fizetés alól felmentették.

Most a kezelés úgy történik, hogy az igazgató ellennyugtát ad a mesternek vagy fiúnak; azzal a gondnoknál lefizeti a tandíjat — ott elismervényt kap. A gondnok kezeli az egész alapot; hozzá kerül az államsegély, a közs. hozzájárulás, és a tandíj. Viszont ő fizeti ki a tanítókat stb. Szóval ő az iskola pénztárnoka. Az ő naplója és a felvételi napló alapján állítja össze az igazgató a számadást, ahol minden tételenként ki van mutatva. Váradi Gyula helyettes igazgató számadásait a múlt napokban vizsgálta át egy három tagú bizottság. Ugy Kirilovits Izidor gondnok, mint a h. igazgató számadásait rendben levőnek találták.

Ime, jóra vezetett az a harc, amit az Ipartestület, de főleg — és ezt hivalkodás nélkül mondhatjuk, — a „Bácskai Közérdek” vívott a súlyos visszaélések megszüntetése érdekében.

Újverbász. Okt. 4-én Eötvös-ünnepélyt rendeznek az itteni kaszinóban. — A „Ferenc Ferdinánd hadastyán-egylet” zászlószentelési ünnepélye alkalmával O. fenségét a trónörökös táviratilag üdvözölte. O. fensége kamarása utján táviratban köszönte meg a lojális hódolatot. Ugyancsak ezen ünnepély alkalmából Phleps, a 6-ik cs. és kir. gyalogezred ezredese az ezred tisztikara nevében távirati üdvözletet küldött és 100 K-t utalványozott a hadastyán egyletnek. — A polgári leányiskolát fenntartó „Felső Nőnevelési Egyesület” e hó 21-én ülést tart, amelyen többek közt tárgyalni fogják a polgári leányiskola építése tárgyában a községhez intézendő kérvényt. — Előjáróságunk figyelmeztette a lakosságot, hogy a kolera-veszély miatt a Szerémségből vendégeket ne fogadjanak, se oda ne utazzanak. Az ottani orsz. vásárokat mind betiltották.

Halálozás. Polakovits László újverbászi származású földink hosszú szenvedés után 44 éves korában meghalt Szófiában. Alapítása óta üzletvezető igazgatója volt a szófiai Banque Generale de Bulgariának. Polakovits kezdetben a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselője volt és az alakuláskor hívták meg a szófiai intézet élére. A temetése a jövő hét folyamán lesz.

Torzsa községben 15290 K-t gyűjtött Bogosics Sándor az árvízkarosultaknak. Az összeget beküldték az alispáni hivatalnak.

Lelkész áthelyezés. A dunamelléki ref. püspök Klepp Péter torzsa segédlelkézt Ujvidékre helyezte át, Horváth Lajos újvidéki református segédlelkézt pedig megbízta a torzsa ref. egyház adminisztrációjával.

Szüret előtt. Most, mikor tőkén érik a gerezd, most gondoskodik a gazda borprésekről és szőlőzuzókról. Hála Istennek, ma már igen praktikus és olcsó eszközök állanak a gazda rendelkezésére, hogy a borsajtolás ne menjen a maga régi kezdetleges módján. Bacher Rudolf — Melichár Ferenc Express nevű szőlő és gyümölcs sajtó és szőlőzuzói régi kedvencei a szőlőtermelőknek. A legtekélyesebb kivitelben, legkitünőbb anyagból, olcsó árak mellett kaphatók ezek. Magyarországi vezérképviselő Szücs Zsigmond Budapesten VI. Teréz-körút 26, hová bizalommal fordulhat minden gazda és ahonnan készséggel küldenek mindenkinek árjegyzéket. A Bacher és Melichár prések és zuzók egyszerűek, könnyen kezelhetők, nagy munkát teljesítenek és olcsók. Ezek biztosítottak részére a nagy népszerűséget és ezer és ezer számban való elterjedést.

Török ifjak a magyar gyárakban. A magyar kereskedők és gyárosok három év előtti konstantinápolyi kirándulása alkalmával mozgalom indult, amely azt célozta, hogy a haza kiviteli lehetőségek fokozása céljából török ifjak magyar gyárakban kiképeztesse. Ezen akció eredményeként már ötven török ifju nyert elhelyezést, kiket egy e célból alakult budapesti bizottság támogat. — A törekvés céljait a szegedi kereskedelmi és iparkamara is támogatni óhajtván, felkéri a kerület gyárosai és iparosai közül azokat, akik török ifjakat hajlandók szolgálatukba fogadni, közöljék a kamarával, hogy mily számban és milyen feltételek mellett hajlandók erre.

A lokomotív százéves jubileuma. Most száz éve indult utnak Liverpoolból Manchesterbe az első lokomotív. Az első rendszeresen működő lokomotív, mely vassínekon gördült tova és vitte előre nemcsak a szeszecsköcsikat, hanem a kultúrát is. A kis vasköcsi első utjával kezdődik a legnagyobb százéves emberiségnek: a XIX. század. Milliós városokká nőnek a kis fészkek. Gyorsabbá lett az emberi élet. Hozzá mernek nyulni álmaikhoz az álmodók és belekényszerítik a valóságba. Formát, vasból, acélból való formát nyer a gondolat és az emberiség szolgálatába áll. A baromi izommunkát a szabályosabb gépmunka váltja fel s a zakatoló gyártelepek géptermeiben új életet, új tanítás születik, mely az egész világrendet megváltoztatni készül. És az ember nem állott meg a kis lokomotívnál, hanem már a levegőt is járja. . . E csodálatos fejlődés, haladás, a géptechnika óriási nekilendülése most száz éve született: amikor az első lokomotív utnak indult . . .

A közönség köréből

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Tisztelettel kérjük, sziveskedjék alábbi panasznunknak b. lapjában helyt adni:

Mire várnak?

Már nem is egy ízben tették e lapban panasznunk tárgyává, hogy a legrosszabb járdák éppen a *róm. kath. templom bejárataihoz vezető utakon vannak*. S csodálatos, dacára annak, hogy a hitközségnek téglája fekszik 10 lépésnyire az úttól, s most tataroztatta az iskolákat, sőt új járdát is rakatott az egyik iskola elé: a templomajtóhoz vezető járdákat még mindig nem csináltatták meg. — A hölgyek nagyon halásak lesznek, ha kivágott cipőikben, a járdák őszi pocsoltyáiban — a templomba menet — lábfürdőt vehetnek . . .

Lehetetlen, hogy a templom-pénztár tagjai olyan makacsok lennének, hogy minden áron békát akarnak tenyészteni a templom udvarán.

A szerb hitközség meghozta azt az áldozatot, hogy templomát szép vasrácsos kerítéssel vette körül és új járdát fektetett talán több mint 100 métert: s a róm. kath. hívek — akik a temp-

lomba sietnek — nem érdemlik meg azt a pár téglát, a mivel a gödröket ki lehetne javítani?!

Ez semmi más, mint magastokú nemtörődömség!

De hol van a községi bíró úr?

Az ilyen lappáliák felett csak tud és bír intézkedni!

A polgár embert, ha rossz a járdája megbírságozzák, de ha az államkincstárnak van olyan rossz járdája, mint a régi ispánsági épület előtt, — akkor hallgass szám, nem fáj fejem . . .

Ha más polgár embernek a fala akar a nyakunkba dőlni, akkor megy rendelet: „14 napon belül csináltassa meg, mert ellenesetben címzett költségére a hatóság fogja megcsináltatni.” De ha a *pénzügyőri kert fala veszélyeztetli a naponta négyszer arra járó elemi iskolás gyermekeket*, akkor nincs „14 nap” hanem megvárják míg a fal kidől és akkor a hatóság elrendeli annak a kipuhatólását, hogy itt kit terhel bűnös mulasztás!

Ugy-e bár, szép kis bokréta . . .

Nemsokára az e tárgyi felszólalások jubileumát fogjuk megünnepelni s a polgárság elismerésének jeléül „*érdemrendeket*” fogunk kiosztani!

Kula, 1913. szept. 18.

Kulai polgárok

Szerk. üzenetek.

Kereskedőnek. Önnek igaza van, hogy hamis céget a telefon-könyvbe sem szabad bejegyeztetni, mert ez a hitelezők megtevesztésére alkalmas és büntetendő. Mi azonban a figyelmeztetés dacára sem fogjuk a feljelentést megtenni, mert ha ezen az uton járnánk, akkor egyéb „feljelenteni” való is akadna. Ön azonban saját belátása szerint járhat el.

H. G. A. úrnőnek. Tárcaját köszönettel vettem. Majd sorra kerül.

Pályázati hirdetés.

Kula nagyközség (Bácsbodrog vármegye) községi iskolaszéke az újonnan szervezett községi fiu- és leány polgári iskolánál megválasztandó egy a nyelv és történettudományi szakcsoportra képesített rendes

férfi tanítói

és egy a nyelv és történettudományi szakcsoportra képesített

segéd tanítónői

állásra ezennel pályázatot hirdet.

A megválasztandó férfi rendes tanító illetményei a község pénztárából évi 2000 K fizetés és 360 K lakáspénz.

A segédtanítónő illetményei a község pénztárából évi 1400 K fizetés és 320 K lakáspénz.

A megválasztott rendes tanító, illetőleg segédtanítónő esetlegesen előbb eltöltött szolgálati ideje korpótlék szempontjából a község részéről biztosított. Megjegyezzük, hogy egy a fiu- valamint a leányiskola állami kezelésbe való átvétele 1914. szeptember 1-ével kilátásba helyeztetett.

A pályázati kérvények 1913. szeptember 30-ig bezárólag a községi iskolaszék címére küldendők. Elkésve érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A kérvényhez csatolandók:

- 1) oklevél,
- 2) születési bizonyítvány,
- 3) illetőségi és erkölcsi bizonyítvány,
- 4) orvosi bizonyítvány,
- 5) netaláni működési bizonyítvány.

Kula, 1913. szept. 15.

Mezey Zsigmond
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök

17321 sz. 1913

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. Mihály országos vásár 1913 szeptember 25-től bezárólag szeptember 29-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az orsz. vásárra szeptember 25-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1913 augusztus 11.

BEÉ FERENC, főkapitány

801 sz. 1913

Árlejtési hirdetés.

Bácskeresztur község előjárósága ezennel közhírré teszi, miszerint Bácskeresztur község belterületén a törvhatósági műút mentén két oldalt és egy mellékutcában vízlevezető árok létesítetik.

Az árok hossza összesen 6250 folyóméter, a kiemelendő föld pedig 2677 m².

Az árlejtés hatánapjául 1913 szeptember 30 d.e. 9 órája tüzetik ki.

Az ezen szóbeli árverésen résztvenni szándékozók az eljárás megkezdése előtt 100 K bánatpénzt tartoznak letenni.

Vállalkozó köteles a munkálatot szigorúan a tervek szerint elkészíteni és a hatósági átvétel-nél megállapított hiányokat pótolni.

Az érdembe hozott összeg $\frac{1}{4}$ része a munkálat befejezte után, $\frac{1}{4}$ része pedig a munkálat hatósági átvétele után fog a bánatpénzzel együtt kifizettetni.

A tervek és költségvetés a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Bácskeresztur, 1913 szept. 13.

1-2

Előjáróság

Bácsszentiváni Fatelep Tüzifaosztálya Bácsszentiván
mindenféle száraz tüzfát waggononkint szállít előnyös árak mellett. Arjegyzéket kívánatra küld.

Divatáruház a Menyasszonyhoz Nagy választékban:
Mrgyanov Zefta, Kula (Stein gépk. házában) **női ruhadíszek, fűzők**

Jégszekrényből teavaj kilója 3-60 K Prágaisonka kilója 6 K. Sajtok. Málnaszörp. **Fűszer és csemege kereskedés** **Festék, lakk-árúk gyári lerakata** Asztalosoknak és mázolóknak külön árkedvezmény!

ACSANSZKI ÉS GRUITY KULA (A JÁRÁSBÍRÓSÁG MELLETTI ÚJ ÜZLETHÁZBAN)

Biró Lejos Bródi Sándor Kenedi Géza
Köber Tamás Kozma Andor
az írók és újságírók színe java írják a legjobban szerkesztett, teljesen független, legelterjedtebb és legnagyobb magyar napilapot

Az Ujság-ot

Vasárnap: „Asszony” „Gyermek” „Automobil” és „Sport” melléklet

Felölts szerkesztő: Gajéri Ödön

Szerkesztő-társ: dr. Ágai Béla

Előfizetési árak

Egy évre 28 K, fél évre 14 K, negyed évre 7 K, egy hónapra 2-40 K

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren 32-36-40 oldal vasár- és ünnepnapokon 80-100-200-280 old.

Cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-út 54.

Egyes példány ára ünnep és vasárnapokon egyformán 10 fillér

4536 sz. 1913

KULA községétől

Árverési hirdetmény.

KULA község képviselőtestületének 59 jzkvi 1908 sz. véghatározatát jóváhagyó 43849-2780 jzkvi 1908 sz. törvényhatósági bizottsági véghatározat alapján a polgári iskola alap tulajdonát képező és Kula község kezelése alatt álló úgynevezett „Czucz féle ház” (a jelenlegi dohány nagytözsde) nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőknek örökáron el fog adatni és az árverés határidejéül 1913 szeptember 28-ik napjának d. u. 3 órája Kula község-háza tanácstermében ezennel kintüzetik.

A ház üzleti helyiségből, raktárból, lakás céljából 4 szoba, egy előszoba és mellékhelyiségeiből áll, a piactér legszebb és legforgalmasabb helyén levő, két utcára nyíló saroképület és üzleti helyiségnek rendkívül alkalmas.

Az árverési feltételek Kula község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt az árverés napjáig bármikor betekintheők.

Kula, 1913 szeptember 11.

2

Előljáróság

Pongrács A. Sándor

úrissabósága

KULA (Ferenc József téri bérpalotában)

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsűek, vadoncok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzéket kérn!

Győződjek meg

mindenkí a

Mercur Sósorszesz

(törv. véde)

nélkülözhetetlen háziszser

jóságáról és biztos hatásáról,

mely megszüntet minden szurást, szaggatást és más testi fájdalmat!

Kapható 44 f., 1.20 és 2.50 K-ás üvegekben

az **Első Kulai Sósorszesz vállalatnál, Kula** epügy minden **gyógyszertárban, drogeriában és fűszerkereskedésben.**

3570 sz. 1913

Pályázati hirdetmény

Az **Ősövé** községben megüresedett **írnoki állásra** pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy minősítési okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz **1913 október 15-ig** nyujtsák be.

Az állás javadalma a községi pénztárból utólagos havi részletekben kiutalványozandó 1000 K évi fizetés és ugyancsak a község pénztárából utólagos negyedévi részletekben kiutalványozandó 120 K lakbér.

Ujvidék, 1913 szeptember 5.

2

Nikolits, főszolgabíró

2347 sz. 1913

Pályázati hirdetmény.

Őrszállás községben 1913 október 1-től 1914 július 1-ig terjedő időtartamra **írnok helyettes** kerestetik. Fizetése évi 1000 K havi utólagos részletekben. Levélbeli megkeresések alulírotthoz intézendők.

Őrszállás, 1913 szept. 3.

2

Neszmirák Mátyás jegyző

Komlóoszlópok és bognárfa eladás.

I. Frank & Co. eszéki (slavoniai) erdőtermelő cégnél nagyobb mennyiségű 6¹/₂, 8 és 10 méter hosszú tölgyfakomlóoszlópok, szil és köris bognárfa kapható. Bővebbet I. Frank & Co. Eszék.

3600 sz. 1913

Pályázati hirdetmény.

Bácsbodrogvármegye zsablyai járásba kebelezett **Zsablya** községben elhalálozás folytán üresedésbe jött **községi végrehajtói állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1000 K fizetés és 200 K lakbér.

Felhívom pályázókat, hogy a szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1913 október 4-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Zsablya 1913 szept. 7.

2

Dr. SZÉCHÉNYI TAMÁS főszolgabíró

MED. UNIV.

Dr. LUKITS MIROSLAV

FOGORVOS

Fog- és szájbetegeket fogad 8-11 és 2-5

TELEFON 139 **ZOMBOR** Zarándok-u 10

Trebitscher Endre

asztalossága, Kula Árpád út 972

Ajánlja

legújabb **butorraktárát**

GÖZMOSÓ

fehérmű és vegytisztító intézet

KULA a kir. bírósággal átellenben **SZÓTÉR ANTAL**

2681 sz. 1913

Pályázati hirdetmény.

Bácsbodrog vármegye palánkai járásában **Szilbács** székhelyi rendszerezített és lemondás folytán megüresedett **szilbács-parrag**

körorvosi állásra

egyrészt a pályázók elégtelensége miatt, másrészt az időközben változott körülményekre való figyelemmel — az orvosi kör egészségügyi bizottságának javaslatára újabb pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1908: XXXVIII. tc. 7. §-ában előirt képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1913 október 15-ig** hozzám nyujtsák be.

Az állás javadalmazása: évi 1600 K törzsfizetés, 800 K-ig emelkedhető és nyugdíjba beszámítandó 200 K ötödéves korpótlék és a szabályrendeletileg megállapított rendelési-fuvar-és egyéb díjak, továbbá természetben lakás Szilbács községében, végül Szilbács községi részéről évi 1000 K személyi pótlék.

A községekben gyógyszer-tár nem lévén, a megválasztandó körorvos az 1876. XIV. tc. 135. § értelmében az alispán engedélyével gyógyszer-tárt tarthat.

Megjegyzem, hogy a természetben lakásul szolgáló — a célnak és követelményeknek mindenben megfelelő, orvosi rendelővel és várószobával bíró épület Szilbács községe csak f. év augusztus havában vette meg s ugyanakkor szavazta meg az évi 1000 K személyi pótlékot is, úgy hogy a vonatkozó képviselőtestületi határozatok még törvhatósági jóváhagyást igényelnek.

A körorvos székhelye Szilbács nagyközség (3313 lakossal) és a körhöz még Parrag nagyközség tartozik (1500 lakossal) a székhelytől 5-6 km. távolságra.

A választás kintüzése iránt külön fogok intézkedni.

Palánka, 1913. szept. 10.

ZSIGMOND, főszolgabíró

A bolgár kenyérsütőde

teljes berendezése

HÁZZAL

együtt — szabad kézből azonnal eladó.

—3

Szilyanovits Velykó, Kula

Wotan Lámpa
A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa. Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.
Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 35. Gyár-utca 13.**